

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 248
van **MARC HENDRICKX**
datum: 8 mei 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Malawi - Terugkeer ex-presidente

De Malawiaanse ex-presidente Joyce Banda keert na vier jaar buitenlands verblijf (in de pers geïnterpreteerd als 'ballingschap') terug naar haar land. Opmerkelijk, want Banda wordt vervolgd voor (passief) misbruik van overheidsmiddelen, hoewel voorlopig onderzoek geen bewijs tegen haar opleverde.

Ik herinner me dat Banda, die als vice-presidente de overleden president opvolgde, sterk inzette op corruptiebestrijding en zich hervormingsgezind toonde, met onder meer initiatieven om homoseksualiteit te depenaliseren. De minister was ook lovend over haar inspanningen om schoon schip te maken na het malgoverno in de laatste periode onder Bingu wa Mutharika.

Uiteraard respecteer ik de democratische keuzes van de Malawianen, die haar in 2016 wegstemden ten voordele van Peter Mutharika, de broer van haar overleden voorganger. Toch vraag ik mij af welke impact dit heeft op de situatie in ons partnerland.

1. Hoe evalueert de minister de terugkeer van Joyce Banda naar Malawi? In hoeverre is haar deelname aan de presidentsverkiezingen in 2019 belangrijk voor een correct democratisch proces?
2. Zijn de Vlaamse vertegenwoordiging en/of individuele ontwikkelingsprojecten op één of andere manier betrokken bij de juridische situatie rond Cashgate en het lopende onderzoek?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 248 van 8 mei 2018

van **MARC HENDRICKX**

1. Een evaluatie van de terugkeer van Banda, of haar eventuele deelname aan de presidentsverkiezingen in 2019, zou nu erg voorbarig zijn.
 - Het algemeen politiek klimaat in Malawi is momenteel gespannen. Zo trokken op 27 april duizenden Malawianen de straat op in de eerste anti-regeringsbetogingen in het land sinds 2011. De betoging werd georganiseerd door verscheidene middenveldorganisaties en oppositiepartijen uit onvrede met de aanhoudende corruptie, het gebrek aan transparantie van de regering, het slechte economische klimaat en het slechte beheer van het overheidsbudget.
 - Er heerst momenteel veel verdeeldheid binnen de Peoples Party partij en het is onduidelijk of de terugkomst van Banda dit zou verhelpen. Indien J. Banda er in slaagt om de eenheid binnen de Peoples Party partij te herstellen, wordt de oppositie versterkt en kan de partij haar sterk gereduceerde populariteit mogelijk weer opkrikken.
 - De zaak Banda wordt echter nog steeds onderzocht door het Malawiaanse Anti-Corruptiebureau (ACB) voor haar vermeende aandeel in het 'cashgate'-schandaal waarbij hoge overheidsfunctionarissen grote sommen geld hebben verduisterd. Het ACB heeft momenteel nog geen harde bewijzen gevonden voor haar betrokkenheid, maar er wordt nog steeds een onderzoek gevoerd. Banda heeft steeds volgehouden dat de aanklacht tegen haar politiek gemotiveerd is. Indien de terugkeer aanleiding zou geven tot de arrestatie van J. Banda kan dit, gelet op het politiek geladen klimaat, tot onrusten in het land leiden.
2. De Vlaamse vertegenwoordiging en/of individuele ontwikkelingsprojecten zijn niet betrokken bij de cashgate onderzoeken. De Vlaamse ontwikkelings-samenwerking concentreert zich op landbouw en voedselzekerheid. Uiteraard volgt de vertegenwoordiging de politieke context in Malawi op, alsook de ruimere aspecten van het publiek financieel beheer.